

Høringsnotat

Forslag til endringer i forskrift 22. mars 2002 nr 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst

Innledning

Direktoratet for naturforvaltning (DN) ser nå behov for å revidere noen av bestemmelsene i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.

Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst ble fastsatt 22. mars 2002. Den gang ble åtte forskrifter slått sammen til en, slik at alle bestemmelser som omhandler og regulerer jakt, felling og fangst ble samlet. Dette gir en enkel og god oversikt for jegerne. I tillegg ble detaljene tatt ut av selve forskriftsteksten og tatt inn i instruksjer. Dette har fungert tilfredsstillende og DN ser derfor ikke behov for å endre måten forskriften og instruksene er bygd opp på.

Gjeldende forskrift finnes på www.lovdata.no. På DN sine hjemmesider www.dirnat.no/friluftsliv/jakt/jakt_i_norge finnes ”Veiledning april 2008: Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst med kommentarer”.

For å evaluere godkjente ettersøkshunders sporingsevne på hjortevilt, ble det høsten 2010 gjennomført et enkelt sporingsforsøk med godkjente ettersøkshunder på GPS - merkede elg og hjort (NINA Rapport 688 – Kan vi stole på våre ettersøkshunder?). Resultatet fra denne undersøkelsen brukes som en del av kunnskapsgrunnlaget når DN nå foreslår endring i regelverket om godkjenning av ettersøkshunder.

Siden 2005 har det vært lisensfelling på bjørn, men kun et fåtall bjørner er skutt. DN har sammen med Norges jeger- og fiskerforbund (NJFF) utarbeidet et e-læringsopplegg som skal bidra til kunnskap om bjørn og bjørnejakt. For å sikre human jakt og jegers sikkerhet er det i tillegg utviklet en skyteprøve for bjørnejegere.

Foruten disse tema høres det bl.a. på:

- Endringer i reglene om aldersgrense både for opplæringsjakt og avlegging av jegerprøveeksamen.
- At elektronisk jegerprøveeksamen vil være eneste eksamensform.
- At jegerprøveinstruktører autoriseres på bakgrunn av gjennomført kurs i henhold til godkjent studieplan. Autorisasjon kan trekkes tilbake ved brudd på vilkår.
- At våpen av militær karakter blir forbudt til jakt, at våpen under transport i motorkjøretøy skal oppbevares nedpakket i futteral og ikke lett tilgjengelig for fører eller andre og at det til jakt på villsvin med hagle kun er tillatt å benytte brennecke/slugs.
- Å forby bås til fangst av gaupe og slagfelle til fangst av rev og grevling.
- Allmennhetens aksept for å tillate jakt med pil og bue.

Lov 19. juni 2009 nr 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 5 om forvaltningsmål for arter, slår fast at målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelser som de er avhengig av. De endringer som er foreslått i denne høringen er i tråd med lovens krav til forvaltningsmål for arter.

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder ved utarbeidelse av forskrift.

I medhold av naturmangfoldlovens § 8 om kunnskapsgrunnlaget skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Forslaget om endringer i krav til ettersøkshund bygger bl.a. på erfaringsbasert kunnskap og forskning i regi av Norsk institutt for naturforskning hvor det er foretatt sporingsforsøk med godkjente ettersøkshunder på GPS merket elg og hjort. Høringen foreslår nye regler for lisensfelling av bjørn. Som begrunnelse legges til grunn "Dokument 8:163 S (2010-2011) om endringer i forvaltningen av rovvilt". Her er det slått fast at det skal arbeides aktivt med kompetansehevende tiltak for lisensfelling av bjørn, og etableres et godt kurstilbud med sikte på å effektivisere lisensfelling. Kursing av jegere som deltar på lisensfelling av bjørn vurderes også som svært viktig for å redusere faren for at det oppstår farlig situasjoner mellom bjørn og jeger. Innskjerpede regler for fangstredskaper har til hensikt å hindre bifangst. Vi har erfaringsbasert kunnskap som tilsier at svanehalssaksen ikke er tilstrekkelig selektiv. Erfaring viser at de ofte settes for nærme der folk bor noe som medfører at husdyr blir tatt som bifangst. Slik fangst kan være inhuman. Erfaringsbasert kunnskap viser også at fangstbåst til gaupe kan være inhumant.

I lys av overstående har DN et godt kunnskapsgrunnlag gjennom bl.a. erfaringsbasert kunnskap, forvaltningspraksis og forskningsrapporter og anser kravet til kunnskapsgrunnlaget oppfylt. Gjennom høringen kan innspill fra berørte høringsinstanser bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget ytterligere før endelig forskrift fastsettes.

Når det gjelder forholdet til naturmangfoldlovens § 9 (føre- var- prinsippet) kommer denne ikke til anvendelse siden krav til kunnskapsgrunnlaget i § 8 er tilstrekkelig. Unntaket er fiskemåke som har kommet inn på Norsk rødliste for arter 2010, med status "nært truet". På grunn av synkende bestandstall for fiskemåke er arten foreslått tatt ut i høring på forslag til ny forskrift om jakt- og fangsttider samt snaking av egg og dun for perioden 1. april 2012 – 31. mars 2017 ut fra føre-var-prinsippet i § 9, annet punktum. Dersom det ikke lenger blir jakttid på arten, vil det heller ikke være mulig å drive fangst. Dette vil også være i samsvar med forvaltningsmålet for fiskemåke i § 5.

Naturmangfoldlovens § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning) stiller krav om at påvirkning på et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning økosystemet er eller vil bli utsatt for. Forslagene i høringen fører ikke til påvirkninger som gir økt belastning på økosystemer.

Naturmangfoldloven § 11 (kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) og § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder) har ingen anvendelse i forhold til de foreslåtte endringene i forskriften.

Vi gjør oppmerksom på at høring på allmennhetens aksept for buejakt ikke er knyttet til lov eller forskriftsendring. Forhold til naturmangfoldlovens kap. II, må derfor vurderes i forhold til eventuell senere endringer i lov- og forskriftsverk.

Kap 2. Aldersgrenser

For å delta i jakt, felling og fangst er det innført aldersgrenser, henholdsvis 16 år for å jakte småvilt og 18 år for å jakte storvilt. Den som har fylt 14 år og fram til fylte 16 år kan likevel delta i opplæring på småviltjakt med våpen og delta i fangst av villmink, mår, rype, kråkefugl og måker dersom vilkårene i forskriftens § 6 er oppfylt. Likeså kan den som har fylt 16 år og fram til fylte 18 år delta i storviltjakt med våpen i opplæringsøyemed under fastsatte vilkår, jf § 6.

Direktoratet behandler hvert år en rekke søknader om å få delta under opplæring før fylte 14 år på småviltjakt og fangst, og før fylte 16 år på storviltjakt. Direktoratet har lagt seg på den forvaltningspraksisen at så fremt vedkommende fyller 14 år eller 16 år innen utgangen av kalenderåret får opplæringsjegeren dispensasjon til å delta på opplæringsjakt samme høst. Dette begrunnes i at opplæringsjegeren da oppfylder alderskravet kort tid etter at jakta har startet. Direktoratet ser på dette som et rekrutteringstiltak, i lys av det fokuset som de siste årene har vært på manglende rekruttering til jakt. Årlig uteksamineres det mellom 10 000 og 12 000 nye jegere og bare omtrent halvparten av disse blir aktive jegere i ettertid. Direktoratet ønsker å høre på en formulering som tillater unge jegere å delta som opplæringsjegere i det kalenderåret de fyller 14 år for småviltjakt og fangst, og 16 år for storviltjakt. En slik endring vil ligge opp mot den dispensasjonspraksis som DN allerede praktiserer.

Det går fram av regelverket i dag at opplæring for aldersgruppen 16 til 18 år gjelder storviltjakt. Siden lisensfelling etter rovdyr ikke er ordinær jakt, har man derfor ikke anledning til å delta som opplæringsjeger ved lisensfelling. DN ønsker å gjøre denne bestemmelsen mer tydelig i forskriftsteksten. Lisensfelling, spesielt på bjørn, krever kunnskap og erfaring som ikke gjør den spesielt godt egnet for opplæringsjakt. Direktoratet mener at aldersgruppen 16 til 18 år er ivaretatt gjennom å utøve opplæringsjakt på de andre storviltartene.

DN har aldri dispensert fra alderskravet for selvstendig jakt, jf. forskriftens § 5. Dette er begrunnet i at det stilles strenge vilkår til å utøve selvstendig jakt og at regelverket ivaretar interessen til de som er yngre gjennom opplæringsjakt.

Høringstema:

Gjeldende bestemmelse i § 6 første ledd første setning:

Den som har fylt 14 år og fram til fylte 16 år kan likevel delta i småviltjakt med våpen og delta i fangst av villmink, mår, rype, kråkefugl og måker i opplæringsøyemed når vedkommende:

FORSLAG TIL ENDRING:

§ 6 første ledd første setning skal lyde:

Den som i løpet av kalenderåret fyller 14 år og fram til fylte 16 år kan likevel delta i småviltjakt med våpen og delta i fangst av villmink, mår, rype, kråkefugl og måker i opplæringsøyemed når vedkommende:

Gjeldende bestemmelse i § 6 annet ledd første setning:

Den som har fylt 16 år og fram til fylte 18 år kan delta i storviltjakt med våpen i opplæringsøyemed når vilkårene i første ledd bokstav a og b er oppfylt, jf. dog lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. § 29.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 6 andre ledd, første setning skal lyde:

Den som i løpet av kalenderåret fyller 16 år og fram til fylte 18 år kan delta i storviltjakt, unntatt lisensfelling, med våpen i opplæringsøyemed når vilkårene i første ledd bokstav a og b er oppfylt, jf. dog lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. § 29.

Kap 3. Jegerprøven

Før forskriftrevisjonen i 2002 var det egen detaljert forskrift om jegerprøven. Det meste av detaljene ble ved revisjonen flyttet over i en instruks og i en studieplan. Studieplanen omhandler spesielt innholdet i det obligatoriske 30 timers jegerprøvekurset. For å sikre at innhold og gjennomføring av jegeropplæringen holder god kvalitet og et høyt faglig nivå foreslår direktoratet å forskriftsfeste krav om godkjent studieplan i § 8.

For å avlegge jegerprøveeksamen kreves det at vedkommende har fylt 14 år. I tråd med argumentasjonen om aldersgrenser under kapittel 2 Aldersgrenser, vil det være naturlig å innføre samme bestemmelse her om at den som i løpet av kalenderåret fyller 14 år kan avlegge eksamen.

For å undervise ved jegerprøvens obligatoriske kurs kreves det utdanning og autorisering fra direktoratet. Det er utarbeidet nytt undervisningsopplegg og studieplan for utdanning av jegerprøveinstruktører som er gjeldende fra 1. januar 2011, se www.dirnat.no/instruktortutdanning. Direktoratet ønsker å forskriftsfeste studieplanen i § 12a, med samme begrunnelse som fastsettelse av studieplan i § 8 første ledd. Direktoratets erfaring er at det finnes jegerprøveinstruktører som ikke forholder seg til gjeldende regelverk ved undervisning og gjennomføring av jegerprøvekurs. DN ser derfor et behov for å ha muligheter for å kunne trekke tilbake tillatelse gitt etter § 12a, noe som nå blir foreslått forskriftsfestet.

Siden jegerprøven ble innført som obligatorisk i 1986 er det kommunene som har vært ansvarlige for gjennomføringen av eksamen, en ordning som videreføres. Fra januar 2012 foreslår DN at jegerprøveeksamen kun skal være mulig å gjennomføre elektronisk. En omlegging fra skriftlig besvarelse på papirskjema til elektronisk eksamen krever forskriftsendring. Innføring av kun elektronisk jegerprøveeksamen gir en enklere administrasjon og gjennomføring av jegerprøveeksamen i alle ledd, siden mye av den manuelle jobben som gjøres i dag blir automatisert. I tillegg sikrer man likebehandling av alle jegerprøvekandidatene i forbindelse med eksamensgjennomføringen. En annen fordel er at det vil bli mulig å plukke spørsmålene fra en stor spørsmålsbank, samtidig med at spørsmålene kan knyttes opp mot animasjoner, videoer, bilder eller ordinær tekst. Vi vil derfor få en bedre eksamen enn den vi har i dag og muligheter for etter hvert å utnytte alle fordeler som ligger i et slikt system. Elektronisk eksamen vil i tillegg bli tilrettelagt for de med lese og skrivevansker.

Høringstema:

Gjeldende bestemmelse i § 8 første ledd:

Alle personer som har fylt 16 år og som ikke er registrert i Jegerregisteret, skal før jakt, felling og fangst utøves ha bestått jegerprøve i henhold til denne forskrift, og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av direktoratet.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 8 første ledd skal lyde:

Alle personer som har fylt 16 år og som ikke er registrert i Jegerregisteret, skal før jakt, felling og fangst utøves ha bestått jegerprøve i henhold til denne forskrift, studieplan og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning.

Gjeldende bestemmelse i § 8 annet ledd:

Jegerprøven består av et obligatorisk kurs og en skriftlig eksamen

FORSLAG TIL ENDRING

§ 8 annet ledd skal lyde:

Jegerprøven består av et obligatorisk kurs og en elektronisk eksamen.

Gjeldende bestemmelse i § 8 tredje ledd:

Jegerprøveeksamen kan avlegges fra den dag vedkommende har fylt 14 år.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 8 tredje ledd skal lyde:

Jegerprøveeksamen kan avlegges i det kalenderåret jegerprøvekandidaten fyller 14 år.

Gjeldende bestemmelse i § 10:

Kommunen arrangerer skriftlig eksamen og sender eksamensbesvarelsene til Jegerregisteret.

Kommunen skriver ut bevis for avlagt jegerprøve til den som har fullført obligatorisk kurs og bestått skriftlig eksamen i tråd med denne forskrift og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøve.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 10 skal lyde:

Kommunen arrangerer elektronisk jegerprøveeksamen for de som har fullført obligatorisk kurs i henhold til denne forskrift, studieplan og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning.

Eksamenen gjennomføres i henhold til denne forskrift og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning.

Gjeldende bestemmelse i § 12 a:

Det kreves autorisasjon fra Direktoratet for naturforvaltning for å undervise som jegerprøveinstruktør. Autorisasjonen gis på bakgrunn av fullført utdanning godkjent av Direktoratet for naturforvaltning. For tillatelse etter denne bestemmelsen kan det settes vilkår.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 12 a skal lyde:

Det kreves autorisasjon fra Direktoratet for naturforvaltning for å undervise som jegerprøveinstruktør. Autorisasjonen gis på bakgrunn av fullført utdanning etter studieplan fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning.

Direktoratet for naturforvaltning kan sette vilkår for autorisasjonen etter denne paragrafen. Ved brudd på vilkårene kan Direktoratet for naturforvaltning trekke autorisasjonen tilbake.

Kap 4. Lisensfelling

Kravet i dag for å delta på lisensfelling er at vedkommende jeger er registrert som lisensjeger i Jegerregisteret. For å bli registrert må jegeravgiften være betalt og vedkommende må ha overholdt rapporteringsplikten i henhold til forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt, § 16.

Erfaringen viser at lisensfelling av bjørn er lite effektiv og at fellingskvoten på langt nær nås. Lisensfelling av bjørn ble første gang tillatt i 2006. Fra 2006 og til og med 2010 har den totale fellingskvoten vært på 74 bjørner, av disse er kun 18 blitt felt. Hovedårsaken til dette skyldes nok at lisensfelling av bjørn til nå i all hovedsak er blitt drevet som "bijakt" i forbindelse med elg- og hjortejakt.

Direktoratet for naturforvaltning sammen med Norges jeger- og fiskerforbund, har utarbeidet et teoretisk e-lærings kurs med en elektronisk prøve. Så langt er dette et frivillig tilbud. Formålet med bjørnejegerprøven er å øke interessen for bjørnejakt og styrke kunnskapen om jaktformen, noe som trolig vil bidra til at det felles flere bjørner. Dokument 8:163 S (2010-2011) om endringer i forvaltningen av rovvilt slår fast at det skal arbeides aktivt med kompetansehevede tiltak for lisensfelling av bjørn, og etableres et godt kurstilbud med sikte på å effektivisere lisensfellingen. Kursing av jegere som deltar på lisensfelling av bjørn vurderes også som svært viktig for å redusere faren for at det oppstår farlige situasjoner mellom bjørn og jeger.

Jakt på bjørn stiller andre krav til jegerne enn ved annen storviltjakt. Bjørn har et annet adferdsmønster i møte med mennesker. Erfaring med radiomerkede bjørner viser at de ofte ligger i ro selv om mennesker passerer på kort avstand. Leveområder er også generelt forskjellig fra hjorteviltet. Farlige situasjoner mellom bjørn og mennesker forekommer oftest i forbindelse med jakt og skadde bjørner. For å hindre at bjørn skadeskytes, må jegerne ha kunnskap om bjørnens adferd, anatomi, reaksjonsmåter og ikke minst optimale skuddsjanser. Når det gjelder felling av bjørn er det viktigere å være bevist og sikker på god plassering av første skuddet. Konsekvensen av et dårlig skudd kan bli katastrofalt når en jakter på bjørn. For å minimalisere den muligheten ønsker direktoratet å innføre obligatorisk opplæring for alle som skal delta under lisensfelling av bjørn.

Direktoratet foreslår å gjøre bjørnejegerprøven obligatorisk for de som ønsker å delta under lisensfelling av bjørn. Kurset foreligger som e-læring og er kun tilgjengelig på Internett. Kurset er bygget opp etter modell fra jegerprøvekurset og inneholder kunnskap om bjørnens adferd, anatomi, jaktmetoder og organisering av jakten. Som avslutning må alle som ønsker å registrere seg som lisensjegere på bjørn gjennomføre og bestå en elektronisk eksamen.

Retten til å kunne utøve ordinær jakt og fangst oppnås ved å avlegge jegerprøve og betale den årlige jegeravgiften. Lisensfelling etter rovdyr er ikke ordinær jakt, men det er imidlertid lagt til rette for at jegere kan bidra aktivt i rovviltforvaltningen ved lisensfelling, dog under andre regler enn for ordinær jakt. Direktoratet forventer at de som ønsker å utnytte denne adgangen skal fylle de angitte vilkår, og utvise respekt for den kompleksitet som rovviltforvaltningen innebærer. Siden lisensfelling av rovvilt står i en særstilling, anser direktoratet det som viktig at hundefører uten våpen også fyller angitte vilkår for lisensfelling og at vedkommende har like god kompetanse som lisensjegere med våpen. Direktoratet ønsker derfor at også hundefører ved lisensfelling defineres som lisensjeger, siden hundefører også deltar aktivt i forvaltningen gjennom sin rolle ved utøvelse av lisensfelling. Særlig ved lisensfelling av bjørn er det viktig at hundeførere uten våpen skaffer seg kunnskap om potensielt farlige situasjoner gjennom å avlegge bjørnejegerprøven.

Rapporteringsplikten, hjemlet i rovviltforskriftens § 16, er en premiss for å kunne registrere seg som lisensjeger. Rapporteringsplikten inneholder følgende forhold; det skal varsles umiddelbart ved felling eller forsøk på felling, felt vilt skal fremvises for kontroll og man plikter å innlevere felt vilt til vitenskapelig formål. Som en konsekvens av manglende rapportering er det i dag mulighet til å nekte vedkommende adgang til å registrere seg som lisensjeger. Tilsvarende mener direktoratet at jegere som eksempelvis har deltatt i illegal jakt på rovvilt eller andre former for faunakriminalitet har utvist manglende respekt for de regler og vilkår som er sentrale i forvaltningen av rovvilt. Adgangen til å nekte registrering som lisensjeger må også omfatte slike forhold og ikke bare manglende rapportering.

Høringstema

Gjeldende bestemmelse i § 13:

Lisensfelling kan bare utøves av registrert lisensjeger. Registreringen skjer i Jegerregisteret for hver enkelt rovviltart det enkelte jaktår.

For å kunne registrere seg som lisensjeger må en jeger ha

- a) betalt jegeravgift for vedkommende jaktår*
- b) overholdt rapporteringsplikten i henhold til forskrift 18.mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 16.*

Alle som deltar i lisensfelling plikter å holde seg oppdatert om kvotens størrelse, gjenværende kvote og eventuelle andre begrensninger for fellingsutøvelsen. Kvittering fra registrering som lisensjeger i Jegerregisteret skal medbringes under felling/fellingsforsøk.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 13 nytt første ledd skal lyde:

Lisensfelling kan bare utøves av registrert lisensjeger. Med lisensfelling regnes også deltakelse som hundefører. Registreringen skjer i Jegerregisteret for hver enkelt rovviltart det enkelte jaktår.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 13 nytt fjerde ledd skal lyde:

For å bli registrert som lisensjeger på bjørn kreves gjennomført og bestått bjørnejegerprøve i henhold til denne forskrift, studieplan og instruks om innhold og gjennomføring av bjørnejegerprøven fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning. Bjørnejegerprøven består av et obligatorisk e-læringskurs og en elektronisk eksamen.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 13 nytt femte ledd skal lyde:

Ved brudd på gjeldende bestemmelser og fastsatte vilkår for lisensfelling, og i andre særlig tilfeller, kan registrering som lisensjeger nektes. Med særlige tilfeller regnes her bl.a. deltakelse i ulovlig felling eller forsøk på felling, og annen adferd som er uforenlig med rovviltforvaltningen.

Kap 5. Våpen og ammunisjon

Forskriftens bestemmelser om våpen og ammunisjon til jakt fungerer tilfredsstillende, men direktoratet ønsker å foreta noen mindre justeringer.

Direktoratet ønsker ikke at bruk av militærlignende våpen benyttes til jakt, det kan gi samfunnet et uønsket inntrykk av hva jegerne står for. I dag er det bare halvautomatiske våpen av militær karakter og helautomatiske våpen som er forbudt til jakt. Det innføres imidlertid til Norge boltrifler som ser ut som militære våpen, med pistolgrep, lange magasiner og spesielle kolber. Direktoratet ønsker å forby alle våpen av militær karakter til jakt, ikke bare halvautomatiske.

Justisdepartementets våpenforskrift § 84 omtaler transport med skytevåpen, og av den grunn ble bestemmelsen tatt ut fra forskriften om jakt, felling og fangst i 2002. I ettertid har det vist seg at det er hensiktsmessig å ha en bestemmelse om transport av våpen i forbindelse med jakt og felling også i utøvelsesforskriften. Begrunnelsen er at jaktoppsynet da kan foreta kontroll også av våpenhåndteringen under transport, ettersom jaktoppsynet vanligvis kun har myndighet etter lov om jakt og fangst av vilt.

Jakt på villsvin blir mer og mer vanlig også i Norge. Til jakt på villsvin er det tillatt å benytte hagle, også ladet med fyllingskule / slugs. Direktoratet vil ut fra et jakthumant perspektiv forby å jakte villsvin med "vanlig" hagl og ønsker kun å tillate jakt med fyllingskule/slugs.

For jakt på storvilt er det krav om at prosjektilet må ha en minimumsvekt på 9 gram. Norsk institutt for naturforskning og Høgskolen i Hedmark har foretatt undersøkelser på den mengde blyfragmenter som spres i og rundt sårkanalen ved bruk av ekspanderende blyholdige prosjektil. Disse fragmentene er så små og kan tas opp av kroppen ved konsum av slikt blykontaminert viltkjøtt. Det er ønskelig at det finnes egnet blyfri ammunisjon for de aller mest brukte jaktvåpenkalibre. Dette krever endring av forskriften slik at storviltjegerne kan benytte noe lettere prosjektil enn dagens minimumsvekt. Spesielt gjelder dette prosjektiler i kaliber 6,5 x 55. Det høres derfor på å gå ned til prosjektilvekt på minimum 7,4 gram / 114 grain for dette kalibret.

Når det gjelder bestemmelser om våpen og ammunisjon, vil direktoratet snart evaluere og eventuelt endre dagens bestemmelser. Dette gjelder spesielt prosjektilvekter og anslagsenergi-krav.

Høringstema

Gjeldende bestemmelse i § 15 første ledd andre setning:

Under jakt og felling er det ikke tillatt å bruke pistol, revolver, halvautomatiske våpen av militær karakter eller helautomatisk skytevåpen.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 15 første ledd skal lyde:

Under jakt og felling er det ikke tillatt å bruke pistol, revolver, våpen av militær karakter eller helautomatiske skytevåpen.

FORSLAG TIL ENDRING**§ 15 nytt sjettede ledd:**

Under transport med motorkjøretøy skal våpen være tomt for ammunisjon og nedpakket i futteral, veske eller lignende og være anbrakt slik at det ikke er lett tilgjengelig verken for fører eller passasjer.

Gjeldende bestemmelse i § 16 første ledd til og med bokstav a:

Under jakt på elg, hjort, dåhjort, villrein, villsvin, muflon, moskusfe eller felling av ulv og bjørn skal det brukes ammunisjon med ekspanderende prosjektil med minimumsvekt 9 gram og med følgende anslagsenergi:

- a) *for ammunisjon med kulevekt mellom 9 og 10 gram skal anslagsenergien være minst 2700 joule (275 kgm) målt på 100 meters avstand, E_{100} .*

FORSLAG TIL ENDRING**§ 16 første ledd skal lyde:**

Under jakt på elg, hjort, dåhjort, villrein, villsvin, muflon, moskusfe eller felling av ulv og bjørn skal det brukes ammunisjon med ekspanderende prosjektil med minimumsvekt 9 gram, med unntak for kaliber 6,5x55 hvor minimumsvekta på prosjektilet kan være 7,4 gram, og med følgende anslagsenergi:

- a) *for ammunisjon med kulevekt mellom 7,4 og 10 gram skal anslagsenergien være på minst 2700 joule (275 kgm) målt på 100 meters avstand, E_{100} .*

Gjeldende bestemmelse i § 17 annet ledd

Det er tillatt å bruke brennecke/slugs under jakt på villsvin og rådyr.

FORSLAG TIL ENDRING**§ 17 annet ledd skal lyde:**

Det er tillatt å bruke brennecke/slugs til jakt på rådyr. Til jakt på villsvin er det ved bruk av haglegevær kun tillatt å benytte brennecke/slugs.

Kap 6. Skyteprøve ved jakt og felling av storvilt

Lisensfelling av bjørn krever gode skyteferdigheter. Ved all jakt med rifle er et godt plassert første skudd det aller viktigste. Et skudd som sitter i hjerte/lungereregionen vil alltid være dødelig. Dårlige skudd plassert utenfor dette området resulterer i en skadeskyting, etterfulgt av et krevende ettersøk med potensiell fare for mennesker.

Alle jegere som skal drive lisensfelling på bjørn må gjennomføre årlig skyteprøve. Denne skyteprøven skal godtgjøre at jegeren håndterer rifla godt og er i stand til å plassere gode skudd. Direktoratet vil høre på regler for en særskilt skyteprøve for bjørnejegere. Forslag til ny skyteprøven for bjørnejegere er forskjellig fra den ordinære skyteprøven storviltjegerne gjennomfører, det skytes bl.a. på tre forskjellige avstander 100, 40 og 20 meter. Dette vil kreve noe tilrettelegging på de skytebaner som ønsker å tilby bjørnejegerprøven, derfor hører vi på å gjøre denne skyteprøven obligatorisk først når det foreligger noe erfaring fra de områdene som tilbyr denne prøven frivillige. Direktoratet ønsker å gjøre bjørnejegerprøven obligatorisk tidligst fra jaktåret 2015/2016.

Siden forslaget til ny skyteprøve for bjørnejegere er mer omfattende enn skyteprøven for storviltjegerne, høres det på at jegere som har gjennomført og bestått skyteprøve for bjørnejegere slipper å avlegge den ordinære storviltprøven. Denne bestemmelsen vil ikke tre i kraft før skyteprøve for bjørnejegere blir obligatorisk.

Systemrifler, rifler hvor løp i forskjellig kaliber enkelt kan byttes, blir mer og mer vanlige. For å dokumentere treffsikkerheten for hvert løp innføres det krav om at skyteprøven må avlegges med hvert løp som skal benyttes til jakt eller felling av storvilt.

Høringstema

FORSLAG TIL ENDRING

Ny § 18a Skyteprøve for bjørnejegere skal lyde:

Ingen har adgang til å drive lisensfelling av bjørn uten at vedkommende har avlagt skyteprøve for bjørnejegere samme jaktår. Skyteprøven består av to deler.

Det skal først gjennomføres 30 obligatoriske skudd på valgfri blink. Deretter skal det for hver rifle som benyttes under lisensfelling av bjørn skytes 10 skudd mot bjørnefigur: 4 skudd på 100 meter på 40 sek., hvorav alle treff må være innenfor treffsirkelen, 4 skudd på 40 meter på 40 sek. hvorav alle treff må være innenfor treffsirkelen og 2 skudd på 20 meter der det andre skuddet må skytes innen 4 sek. etter første skudd, men ingen krav til treff. Hele prøven gjennomføres i valgfri stilling unntatt liggende, støtte / anlegg kan benyttes.

Denne bestemmelsen trer i kraft når Direktoratet for naturforvaltning bestemmer.

Gjeldende bestemmelse i § 18 første ledd:

Ingen har adgang til å drive jakt og felling av storvilt med rifle uten at vedkommende har avlagt skyteprøve samme jaktår. Skyteprøven består av to deler.

FORSLAG TIL ENDRING

§18 første ledd skal lyde:

Ingen har adgang til å drive jakt og felling av storvilt med rifle uten at vedkommende har avlagt skyteprøve samme jaktår. Et unntak fra dette kravet er at man har avlagt skyteprøve for bjørnejegere samme jaktår. Skyteprøven består av to deler.

Unntaket, første ledd andre setning, trer i kraft når § 18a trer i kraft.

Gjeldende bestemmelse i § 18 annet ledd:

Det skal først gjennomføres 30 obligatoriske skudd på valgfri blink. Deretter skal det for hver rifle som skal benyttes under jakt og felling av storvilt skytes 5 skudd mot dyrefigur godkjent av direktoratet.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 18 annet ledd skal lyde:

Det skal først gjennomføres 30 obligatoriske skudd på valgfri blink. Deretter skal det for hver rifle som skal benyttes under jakt og felling av storvilt skytes 5 skudd mot dyrefigur godkjent av Direktoratet for naturforvaltning. For hver rifle med flere løp må det for hvert løp som skal benyttes til jakt eller felling av storvilt skytes 5 skudd mot dyrefigur.

Kap 7. Bruk av hund under jakt og felling

Bruk av hund til jakt er regulert både gjennom hundeloven, viltloven og i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst. Lov og forskriftsregulering vedrørende bruk av hund under jakt og felling i Norge er ikke knyttet opp mot hunderaser, men hundenes funksjonsmåte. Derfor er bruken av løs, på drevet halsende hund regulert. For å sikre at påskutte og skadde dyr blir funnet så raskt som mulig er det påbudt med tilgang til godkjent ettersøkshund for alle som driver jakt på elg, hjort og rådyr.

For viltmyndighetene er det en viktig målsetning å redusere antall tilfeller der påskutt hjortevilt ikke raskt nok blir oppsporet, avlivet og ivaretatt på en tilfredsstillende måte. På denne bakgrunn ble det fra jaktåret 1993/94 forskriftfestet krav om at jaktlag og jegere som jakter alene skal ha tilgang til godkjent ettersøkshund. Forskriften hjemler to godkjenningsordninger. Den ene hvor ekvipasjen må klare kravene om å følge både et blodspor og et ferskspor. Den andre godkjenningsordningen er knyttet opp mot jaktprøvepremiering og bruksprøve, men da er ekvipasjen kun godkjent for å benyttes i eget jaktfelt eller i tilstøtende nabojaktfelt.

I forkant av denne forskriftsrevisjonen har Kontaktutvalget for ettersøkshund, som består av Norges jeger- og fiskerforbund, Norsk Kennel Klub og Direktoratet for naturforvaltning, gjennomført en enkel feltundersøkelse av et utvalg godkjente ettersøkshunder / ettersøksekvipasjer.

Undersøkelsen bestod i at godkjente ettersøksekvipasjer skulle følge GPS – merkede elg og hjort. Ettersøksekvipasjen ble satt til å spore dyret i en time. De funn som ble gjort tilsier at de ettersøksekvipasjene som ble benyttet i liten grad evnet å følge spordyret. Kun en av 38 ekvipasjer ble under tvil vurdert til å ha gjennomført en akseptabel sporing. Hele rapporten er tilgjengelig hos Norsk institutt for naturforskning (NINA) på www.nina.no.

Resultatet av denne undersøkelsen, selv om det var få ekvipasjer som ble prøvd og det kun ble benyttet friske dyr, aktualiserer behov for en gjennomgang og revisjon av opplæring og godkjenning av fremtidens ettersøksekvipasjer. En slik endring vil gripe inn i alle forhold omkring opplæring og utdanning av ettersøksinstruktører, ettersøksdommere og ikke minst opplæringen av hundeførere og ettersøkshunder. Dette utviklingsarbeidet vill skje i tett samarbeid med Kontaktutvalget for ettersøkshund.

Som en konsekvens av erfaringsbasert kunnskap om dagens ordning og det vi alt har avslørt gjennom undersøkelsen, vil direktoratet konsentrere seg om en godkjenningsordning for ettersøkshund i fremtiden, og det vil være den som inneholder både ferskspor og blodspor. Samtidig vil det være naturlig å se på og eventuelt å endre innhold og opplegg av blodsporprøven. Det betyr at når vi har den nye godkjenningsordningen klar, vil godkjenning på bakgrunn av jaktpremiering og bruksprøve ikke lenger være en godkjenningsordning for ettersøkshunder.

Den omlegging som her foreslås krever et omfattende arbeid, derfor vil det ikke være mulig å gjennomføre denne omleggingen før tidligst om tre til fire år. Bestemmelsen som foreslås innført vil derfor tidligst kunne tre i kraft fra og med jaktåret 2015/2016.

Godkjenningsprøvene for ettersøkshund har fram til i dag vært mulig å gjennomføre som terminfestet eller annonsert prøve. I fremtiden er det ønskelig at disse arrangeres kun som terminfestete prøver i regi av arrangører godkjent av Direktoratet for naturforvaltning.

Kommunen som viltmyndighet har krav om at påkjørt og skadd hjortevilt skal ettersøkes og avlives så rask som mulig. Ut fra dette kravet har kommunene selv bestemt hva som skal benyttes av hunder og annet nødvendig utstyr for å løse oppgaven på best mulig måte. Opp gjennom årene har det vært mange kommentarer på at kommunale ettersøk ikke alltid foregår med det beste hundematerielle som finnes og er tilgjengelig i kommunen. Direktoratet har ved flere anledninger påpekt overfor kommunene at også de ut fra dyrevelferdsmessige grunner, bør benytte godkjente ettersøksekvipasjer i sitt ettersøksarbeid. Det er ønskelig å presisere dette i forskriften, derfor hører vi på at kommunale ettersøk bør foregå med godkjente ekvipasjer når det er mulig og nødvendig.

Høringstema

Gjeldende bestemmelse i § 23 første ledd:

Under jakt på elg, hjort og rådyr, skal jaktlag og personer som jakter alene ha tilgang til godkjent ettersøkshund. Fører og hund skal ha bestått praktisk prøve i henhold til instruks om prøving og godkjenning av ettersøkshund fastsatt av direktoratet.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 23 første ledd skal lyde:

Under jakt på elg, hjort og rådyr skal jaktlag og personer som jakter alene ha tilgang til godkjent ettersøkshund. Fører og hund skal ha bestått praktisk prøve i henhold til instruks om prøving og godkjenning av ettersøkshund fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning. Kravet om praktisk prøve gjelder også for fører og hund som utfører ettersøk på vegne av det offentlige.

Gjeldende bestemmelse i § 24 første setning:

Prøven for godkjenning av ettersøkshund skal gjennomføres i regi av arrangør godkjent av direktoratet.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 24 første setning skal lyde:

Prøven for godkjenning av ettersøkshund skal være terminfestet og gjennomføres i regi av arrangør godkjent av Direktoratet for naturforvaltning.

Gjeldende bestemmelse i § 26:

Jeger eller jaktlag som har lavbeint, drivende hund av rasene dachshund, basset, drever og beagle kan få hunden godkjent som ettersøkshund på hjort og rådyr på eget jaktfelt og etter skriftlig avtale i tilstøtende nabojaktfelt.

Jeger eller jaktlag som har hund av rasene som tilhører Norske Elghundklubbers Forbund kan få hunden godkjent som ettersøkshund på elg og hjort til bruk i eget jaktfelt, og etter skriftlig avtale i tilstøtende nabojaktfelt.

Jeger eller jaktlag som har hund av rasene bayersk viltsporhund, hannoveransk viltsporhund og alpin dachsbracke som tilhører Schweisshundrasene kan få hunden godkjent som ettersøkshund på elg, hjort og rådyr til bruk i eget jaktfelt, og etter skriftlig avtale i tilstøtende nabojaktfelt.

Vilkåret for slik bruk er at hund etter 1. og 2. ledd er jaktpremiert etter jaktprøveregler fastsatt av Norsk Kennel Klub og godkjent av direktoratet, og at hund som tilhører Schweisshundrasene har bestått bruksprøven til Norsk Schweisshund Klubb. For lavbente drivende hunder må prøven være avlagt med hjort eller rådyr som drevdyr, og hunden må i tillegg ha bestått fersksporprøve etter instruks om prøving og godkjenning av ettersøkshund.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 26 oppheves fra og med 1.april 2015

Kap 8. Jakt, felling og avliving av storvilt

Jakt på storvilt foregår for det meste som lagsjakt. Et jaktlag defineres her som to eller flere jegere som jakter sammen i hele eller deler av jaktperioden. Før 2002 var det forskriftfestet at alle jaktlag som jaktet elg og hjort skulle ha en ansvarlig jaktleder. Den ansvarlige for valdet skulle melde jaktlederens navn og adresse til viltnemnda / kommunen før jakta startet.

Siden 2002 har nok de fleste jaktlag fortsatt med å utpekte jaktleder uten at vedkommendes navn og adresse er meldt til kommunen. Ettersom det nå legges opp til en oppgradering av lisensjakt på bjørn vil det være naturlig å kreve ansvarlig jaktleder for alle jaktlag som ønsker å delta i lisensfelling av bjørn. Jaktleders viktigste oppgave i forbindelse med lisensfelling er å være kontaktpersonen mellom jaktlaget og kommune / fylkesmann / politi, noe som er helt nødvendig for å formidle informasjon i forbindelse med skadeskyting og ettersøk. Det viser seg at det også kan være hensiktsmessig at kommunen sitter med jaktlederens navn og adresse for jaktlag som jakter elg og hjort, derfor ønsker direktoratet igjen å forskriftfeste krav om jaktleder også for jakt på elg og hjort.

I prinsippet er selvsagt hver enkelt deltaker på jaktlaget til enhver tid ansvarlig for sine egne handlinger under jaktutøvelsen. Jaktlederen bør tillegges oppgaven med å koordinere jaktutøvelsen og påse at jakta foregår sikkerhetsmessig forsvarlig og i tråd med offentlige bestemmelser.

Høringstema

FORSLAG TIL ENDRING

§ 26 a. nytt tredje ledd skal lyde:

Jaktlag som deltar i jakt etter elg, hjort og bjørn skal utpeke en ansvarlig jaktleder. Valdansvarlig plikter å melde jaktleders navn og adresse til kommunen før jaktlaget starter jakta. For bjørn er jaktlaget selv ansvarlig for at jaktlederens navn og adresse er meldt kommunen før jaktlaget starter jakta.

Kap 9. Fangst

Fangst av vilt har vært en vanlig måte å tilegne seg vilt på, enten ved å benytte fangstredskaper som fanger viltet levende eller med fangstredskap som avliver viltet umiddelbart. Innenfor fastsatt jakttider, fangsttider og fellingsperioder kan det i dag drives fangst på følgende viltarter; bever, bisamrotte, beverrotte, grevling, mår, villmink, røyskatt, gaupe, jerv, rødrev, mårhund, ravn, kråke, skjære, svartbak, gråmåke, fiskemåke, lirype og fjellrype.

Fiskemåke er foreslått tatt ut som jaktbar viltart i høring på forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for perioden 1. april 2012 – 31. mars 2017. Dersom det ikke lenger blir jakttid på fiskemåke, tas fiskemåke ut av listen over arter som kan fanges.

Redskaper som fanger viltet levende

Dagens forskrift tillater bruk av bås til fangst av grevling, rødrev, mårhund, gaupe og jerv. Fangstbur kan benyttes til fangst av grevling, villmink, røyskatt, mårhund, ravn, kråke, skjære, svartbak, gråmåke og fiskemåke.

Forskriften slår fast at ved bruk av bås til fangst av grevling, rødrev og mårhund skal slike båser innvendig i fellens fangstrom inklusiv falletimmer være dekt av et heldekkende solid materiale. Direktoratet ønsker nå å forskriftsfeste at dette heldekkende solide materialet ikke kan være av metall av hensyn til dyret som fanges, jf. krav til godkjenning av bås til gaupe og jerv hvor det er slått fast at det er forbudt å bruke metalldeleer inne i båsen.

Direktoratet vil høre på et forslag om forbud mot båsfangst av gaupe. For gaupe er situasjonen at arten i stor grad lar seg beskatte gjennom ordinær jaktutøvelse. Som jaktobjekt har gaupa fått en forhøyet status, og jaktinteressen synes på landsbasis å være tilstrekkelig i forhold til å ta ut tildelt kvote. Ut fra et dyreetisk aspekt kan det spesielt stilles spørsmål ved om fangst av gaupe i bås kan medføre unødige lidelser. Det foreligger dokumentert kunnskap om at gaupe fanget i bås i de fleste tilfeller vil forsøke å komme seg ut og derigjennom skade seg selv ved at bl.a. tenner og klør brekker.

Fangstredskaper som avliver viltet

Det er i hovedsak fangstmannens ansvar å styre fangsten med sin kunnskap og teknikk slik at den oppfyller forskriftens krav om selektiv og human fangst. Det har vært en del problemer knyttet til fangst av rødrev og grevling med slagfelle, i dagligtale kalt saks eller svanehalssaks, da det viser seg at denne fangsten ikke alltid har vært tilstrekkelig selektiv. Problemet med slagfelle til rødrev og grevling er hovedsakelig utilsiktet fangst av f.eks hunder, ørn, jerv og fjellrev. Fjellreven er listet opp som direkte truet. Som et ledd i arbeidet for å bevare fjellreven og hindre ulovlig fangst av jerv, ønsker direktoratet nå å innføre forbud for bruk av slagfelle til fangst av rødrev og grevling.

Høringstema

Gjeldende bestemmelse i § 30:

Innenfor fastsatte jakttider, fangsttider og fellingsperioder kan det drives fangst på følgende viltarter: bever, bisamrotte, beverrotte, grevling, mår, villmink, røyskatt, gaupe, jerv, rødrev, mårhund, ravn, kråke, skjære, svartbak, gråmåke, fiskemåke, lirype og fjellrype etter regler i §§ 31 til 36.

FORSLAG TIL ENDRING

§ 30 skal lyde:

Innenfor fastsatte jakttider, fangsttider og fellingsperioder kan det drives fangst på følgende viltarter: bever, bisamrotte, beverrotte, grevling, mår, villmink, røyskatt, jerv, rødrev, mårhund, ravn, kråke, skjære, svartbak, gråmåke, lirype og fjellrype etter regler i §§ 31 til 36.

Gjeldende bestemmelse i § 31 bokstav a:

a) *Følgende typer fangstredskaper er tillatt til levendefangst av vilt:*

- *bås til grevling, rødrev og mårhund av typene Värmlandsk tunnelfelle, Smålandsk revefelle, Nyåkersfellen og Østre Malmafellen, eller som er konstruert og virker på tilsvarende måte. Slike båser skal innvendig i fellens fangstrom inklusiv fallemmer være dekt av et heldekkende solid materiale.*
- *bås til jerv og gaupe når fylkesmannen har gitt tillatelse for den enkelte bås. Båsens konstruksjon, plassering og tilsynshyppighet skal fremgå av søknaden.*
- *fangstbur til grevling, villmink, røyskatt, mårhund, ravn, kråke, skjære, svartbak, gråmåke og fiskemåke.*

FORSLAG TIL ENDRING

§ 31 bokstav a skal lyde:

b) *Følgende typer fangstredskaper er tillatt til levendefangst av vilt:*

- *bås til grevling, rødrev og mårhund av typene Värmlandsk tunnelfelle, Smålandsk revefelle, Nyåkersfellen og Østre Malmafellen, eller som er konstruert og virker på tilsvarende måte. Slike båser skal innvendig i fellens fangstrom inklusiv fallemmer være dekt av et heldekkende solid materiale, men ikke metall.*
- *bås til jerv når fylkesmannen har gitt tillatelse for den enkelte bås. Båsens konstruksjon, plassering og tilsynshyppighet skal fremgå av søknaden.*
- *fangstbur til grevling, villmink, røyskatt, mårhund, ravn, kråke, skjære, svartbak og gråmåke.*

Gjeldende bestemmelse i § 31 bokstav b første strekpunkt:

b) *Følgende typer fangstredskaper som avliver viltet er tillatt:*

- *slagfelle til mårhund, bever, mår, villmink, bisamrotte, beverrotte og røyskatt. Kommunen kan på nærmere fastsatte vilkår gi tillatelse til bruk av slagfelle til fangst av rødrev og grevling. Slik tillatelse skal være personlig.*

FORSLAG TIL ENDRING

§ 31 bokstav b første strekpunkt skal lyde:

b) *Følgende typer fangstredskap som avliver viltet er tillatt:*

- *slagfelle til mårhund, bever, mår, villmink, bisamrotte, beverrotte og røyskatt.*

Forsøksordning med buejakt

Norges Buejegerforbund søker i samarbeid med Norges Bondelag, Norges Skogeierforbund, NORSKOG og Norges jeger- og fiskerforbund, om å få gjennomføre et 3 årig prøveprosjekt med å benytte pil og bue til jakt. Prosjektet innebærer utprøving av jaktformer relatert til buejakt og geografiske regioner, men også til kvalitetssikring av opplærings- og kvalifiseringsprosesser for buejegere.

Søknaden fra Norges Buejegerforbund inneholder dokumentasjon på effektiviteten hos pil og bue som jaktvåpen. Det vises til at buejakten de siste årene har gjennomgått en stor utvikling som først og fremst skyldes ny og bedre teknologi innenfor materialvalg og valg av konstruksjonsløsninger i pil og bue. Dette medfører større gjennomslagskraft og bedre presisjon som igjen i vesentlig grad forbedrer det humane aspektet ved buejakten.

Norges Buejegerforbund har videre gitt forslag til hvilke krav som bør stilles til norske buejegere før tillatelse til buejakt utstedes. Det foreslås at Norges Buejegerforbund i samarbeid med Direktoratet for naturforvaltning tar hånd om opplæring og uteksaminering av buejegere. Det vises til at den utdanning som Norges Buejegerforbund kan tilby framtidige buejegere kompetansemessig godt på høyde med den utdanning som øvrige jegere tilbys gjennom jegerprøven og skyteprøve for storviltjegere.

Norges Buejegerforbund orienterer om at interessen for buejakt er raskt økende i Norge. Det vises også til at norsk vilt ikke vesentlig skiller seg fra vilt i de land som tillater buejakt og som det i de landene er tillatt å drive buejakt på. Buejakt ble innført som permanent lovlig jaktform i Danmark i 1998, på Åland i 2006, og i Sverige ble buejakt tillatt i jakthegegn i en prøveperiode på fire år. Både i Danmark og i Sverige ble det gjennomført prøveperioder, hvor data om treffsikkerhet, ettersøk og human avlivning ble samlet inn. Etersom prøveperiodene ble avløst av permanente ordninger viser det at disse landene har vurdert at humaniteten ved jakt med pil og bue ble ivarett på en dyrehelsemessig meget god måte.

Viltlovens § 20 bestemmer at jakt bare kan utøves med skytevåpen drevet med ladning av krutt. I utgangspunktet kreves det derfor en lovendring for at pil og bue skal kunne tillates.

Direktoratet mener at all jaktutøvelse må ha allmennhetens aksept. Derfor vil vi på bakgrunn av denne høringen vurdere det videre arbeid med dette forslaget. Dette er også tilfelle ved gjennomføring av forsøksordninger. Det vil være lite heldig, ikke minst for saken, dersom forsøksordningen ikke har tilstrekkelig forankring hos berørte parter og folk flest. Det er grunn til å understreke at høringsinstansenes meninger ofte må tillegges vekt selv om de strengt viltsfaglig ikke kan dokumenteres. I den grad spørsmålet har sammenheng med etikk vil det være relevant også å vurdere folks følelsesmessige reaksjon. Da folks oppfatning av jaktform er avhengig av jakttradisjon kan det ofte være slik at oppfatningen av hva som er etisk forsvarlig varierer fra land til land. Når det gjelder buejakt har vi få opplysninger om hvordan interesseorganisasjoner, offentlige forvaltningsorganer og ikke minst allmennheten vil se på en slik jaktutøvelse.

Direktoratet for naturforvaltning mener at en person som har gjennomgått opplæring og bestått alle tester som vil bli krevd for å få tillatelse til å jakte med pil og bue, vil være fullt på høyde med en vanlig riflejeger. Gjennom denne høringen ønskes høringsinstansenes syn på innføring av buejakt som en prøveordning på tre år. Ved tilslutning til forslaget, vil direktoratet gå videre med å utrede innholdet i et lov- og forskriftsverk som tillater bruk av pil og bue på jakt. Resultatet av dette vil bli gjenstand for en ny høring.

Forslag til forskrift om endring i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

Fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning den dd.mm.åå med hjemmel i lov 29. mai 1981 om jakt og fangst av vilt, jf § 12, § 14, § 20, § 23, § 24, § 26 nr. 1, 3, 6 og 10, § 39, § 42 og § 50, jf kgl.res. av 2. april 1982 og lov 19. juni 2009 nr 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 første ledd bokstav a) og b), jf annet ledd.

I

I forskrift om utøvelse av jakt og fangst fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 22. mars 2002 med hjemmel i lov av 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt § 12, § 14, § 20, § 23, § 24, § 26 nr. 1, 3, 6 og 10, § 39, § 42 og § 50, jf. kgl.res. av 2. april 1982 gjøres følgende endringer:

§ 6 første ledd første setning skal lyde:

Den som i løpet av kalenderåret fyller 14 år og fram til fylte 16 år kan likevel delta i småviltjakt med våpen og delta i fangst av villmink, mår, rype, kråkefugl og måker i opplæringsøyemed når vedkommende:

§ 6 annet ledd første setning skal lyde:

Den som i løpet av kalenderåret fyller 16 år og fram til fylte 18 år kan delta i storviltjakt, unntatt lisensfelling, med våpen i opplæringsøyemed når vilkårene i første ledd bokstav a og b er oppfylt, jf. dog lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. § 29.

§ 8 første ledd skal lyde:

Alle personer som har fylt 16 år og som ikke er registrert i Jegerregisteret, skal før jakt, felling og fangst utøves ha bestått jegerprøve i henhold til denne forskrift, studieplan og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning.

§ 8 annet ledd skal lyde:

Jegerprøven består av et obligatorisk kurs og en elektronisk eksamen.

§ 8 tredje ledd skal lyde:

Jegerprøveeksamen kan avlegges i det kalenderåret jegerprøvekandidaten fyller 14 år.

§ 10 skal lyde:

Kommunen arrangerer elektronisk jegerprøveeksamen for de som har fullført obligatorisk kurs i henhold til denne forskrift, studieplan og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning.

Eksamenen gjennomføres i henhold til denne forskrift og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning.

§ 12 a. skal lyde:

Det kreves autorisasjon fra Direktoratet for naturforvaltning for å undervise som jegerprøveinstruktør. Autorisasjonen gis på bakgrunn av fullført utdanning etter studieplan fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning.

Direktoratet for naturforvaltning kan sette vilkår for autorisasjonen etter denne paragrafen. Ved brudd på vilkårene kan Direktoratet for naturforvaltning trekke autorisasjonen tilbake.

§ 13 nytt første ledd skal lyde:

Lisensfelling kan bare utøves av registrert lisensjeger. Med lisensfelling regnes også deltakelse som hundefører. Registreringen skjer i Jegerregisteret for hver enkelt rovviltart det enkelte jaktår.

§ 13 nytt fjerde ledd skal lyde:

For å bli registrert som lisensjeger på bjørn kreves gjennomført og bestått bjørnejegerprøve i henhold til denne forskrift, studieplan og instruks om innhold og gjennomføring av bjørnejegerprøven fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning. Bjørnejegerprøven består av et obligatorisk e-læringskurs og en elektronisk eksamen.

§ 13 nytt femte ledd skal lyde:

Ved brudd på gjeldende bestemmelser og fastsatte vilkår for lisensfelling, og i andre særlig tilfeller, kan registrering som lisensjeger nektes. Med særlige tilfeller regnes her bl.a. deltakelse i ulovlig felling eller forsøk på felling, og annen adferd som er uforenlig med rovviltforvaltningen..

§ 15 første ledd andre setning skal lyde:

Under jakt og felling er det ikke tillatt å bruke pistol, revolver, våpen av militær karakter eller helautomatiske skytevåpen.

§ 15 nytt sjetted ledd skal lyde:

Under transport med motorkjøretøy skal våpen være tomt for ammunisjon og nedpakket i futteral, veske eller lignende og være anbrakt slik at det ikke er lett tilgjengelig for fører eller passasjer.

§ 16 første ledd til og med bokstav a skal lyde:

Under jakt på elg, hjort, dåhjort, villrein, villsvin, muflon, moskusfe eller felling av ulv og bjørn skal det brukes ammunisjon av ekspanderende prosjektil med minimumsvekt 9 gram, med unntak for kaliber 6,5 x 55 hvor minimumsvekta på prosjektilet kan være 7,4 gram, og med følgende anslagsenergi:

- a) *For ammunisjon med kulevekt mellom 7,4 og 10 gram skal anslagsenergien være på minst 2700 joule (275 kJ) målt på 100 meters avstand, E_{100} .*

§ 17 annet ledd skal lyde:

Det er tillatt å bruke brennecke /slugs til jakt på rådyr. Til jakt på villsvin er det når haglegevær benyttes kun tillatt å benytte brennecke /slugs.

Ny § 18a. Skyteprøve for bjørnejegere skal lyde:

Ingen har adgang til å drive lisensfelling av bjørn uten at vedkommende har avlagt skyteprøve for bjørnejegere samme jaktår. Skyteprøven består av to deler.

Det skal først gjennomføres 30 obligatoriske skudd på valgfri blink. Deretter skal det for hver rifle som benyttes under lisensfelling av bjørn skytes 10 skudd mot bjørnefigur: 4 skudd på 100 meter på 40 sek., hvorav alle treff må være innenfor treffsirkelen, 4 skudd på 40 meter på 40 sek. hvorav alle treff må være innenfor treffsirkelen og 2 skudd på 20 meter der det andre skuddet må skytes innen 4 sek. etter første skudd, men ingen krav til treff. Hele prøven gjennomføres i valgfri stilling unntatt liggende, støtte / anlegg kan benyttes.

§ 18 første ledd skal lyde:

Ingen har adgang til å drive jakt og felling av storvilt med rifle uten at vedkommende har avlagt skyteprøve samme jaktår. Et unntak fra dette kravet er at man har avlagt skyteprøve for bjørnejegere samme jaktår. Skyteprøven består av to deler.

§ 18 annet ledd skal lyde:

Det skal først gjennomføres 30 obligatoriske skudd på valgfri blink. Deretter skal det for hver rifle som skal benyttes under jakt og felling av storvilt skytes 5 skudd mot dyrefigur godkjent av Direktoratet for naturforvaltning. For hver rifle med flere løp må det for hvert løp som skal benyttes til jakt eller felling av storvilt skytes 5 skudd mot dyrefigur.

§ 23 første ledd skal lyde:

Under jakt på elg, hjort og rådyr skal jaktlag og personer som jakter alene ha tilgang til godkjent ettersøkshund. Fører og hund skal ha bestått praktisk prøve i henhold til instruks om prøving og godkjenning av ettersøkshund fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning. Kravet om praktisk prøve gjelder også for fører og hund som utfører ettersøk på vegne av det offentlige.

§ 24 første setning skal lyde:

Prøven for godkjenning av ettersøkshund skal være terminfestet og gjennomføres i regi av arrangør godkjent av Direktoratet for naturforvaltning.

§ 26 oppheves

§ 26 a. nytt tredje ledd skal lyde:

Jaktlag som deltar i jakt etter elg, hjort og bjørn skal utpeke en ansvarlig jaktleder. Valdansvarlig plikter å melde jaktleders navn og adresse til kommunen før jaktlaget starter jakta. For bjørn er jaktlaget selv ansvarlig for at jaktlederens navn og adresse er meldt kommunen før jaktlaget starter jakta

§ 30 skal lyde:

Innenfor fastsatte jakttider, fangsttider og fellingsperiode kan det drives fangst av følgende viltarter: bever, bisamrotte, beverrotte, grevling, mår, villmink, røyskatt, jerv, rødrev, mårhund, ravn, kråke, skjære, svartbak, gråmåke, lirype og fjellrype etter regler i §§ 31 til 36.

§ 31 bokstav a skal lyde:

a) *Følgende typer fangstredskaper er tillatt til levendefangst av vilt:*

-bås til grevling, rødrev og mårhund av typene Värmlandsk tunnelfelle, Smålandsk revefelle, Nyåkersfellen og Østre Malmafellen, eller som er konstruert og virker på tilsvarende måte. Slike båser skal innvendig i fellens fangstrom inklusiv fallemmer være dekt av et heldekkende solid materiale, men ikke metall.

- bås til jerv når fylkesmannen har gitt tillatelse for den enkelte bås. Båsens konstruksjon, plassering og tilsynshyppighet skal fremgå av søknaden.

-fangstbur til grevling, villmink, røyskatt, mårhund, ravn, kråke, skjære, svartbak og gråmåke.

§ 31 bokstav b første strekpunkt skal lyde

b) *Følgende typer fangstredskap som avliver viltet er tillatt:*

- slagfelle til mårhund, bever, mår, villmink, bisamrotte, beverrotte og røyskatt.

II

Denne endringsforskriften trer i kraft 1. april 2012, med unntak av § 18a og § 18 første ledd andre setning som trer i kraft når Direktoratet for naturforvaltning bestemmer og § 26 som først oppheves 1. april 2015. Denne endringsforskriften medfører også endring i forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 15.